

На основу члана 43. став 3. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије", бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 53/95) члана 29. Статута општине Сврљиг, Скупштина општине Сврљиг на седници одржаној 11.03 2005. године, а на предлог Завода за заштиту природе Србије доноси

ОДЛУКУ О ЗАШТИТИ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ "Пећина Попшички пештер"

"Пећина Попшички пештер" ставља се под заштиту као значајно природно добро и сврстава у III категорију заштите као **споменик природе** (у даљем тексту: Споменик природе "Пећина Попшички пештер").

Члан 2.

Споменик природе "Пећина Попшички пештер" налази се у атару села Попшица, општина Сврљиг, на североисточном делу планинске групе Калафата, који се издваја и као део Сврљишских планина и обухвата 5 целих катастарских парцела у КО Попшица (број 3953, 3954, 3955, 3956 и 3957), као и 3 дела већих катастарских парцела у КО Попшица (бр. 3958) и КО Копајкошара (бр. 1334 и 1341), а обухвата укупну површину заштите од 20.80,08 ha.

Члан 3.

На заштићеној површини Споменика природе "Пећина Попшички пештер", у смислу одржавања, уређења и развоја природног добра, установљава се режим заштите II степена, којим се:

1. Забрањује:

- Индустриска експлоатација минералних и неминералних сировина, на целом заштићеном простору, осим ако се не ради о стратешким сировинама, при чему одлуку доноси надлежни државни орган у складу са Законом о рударству.
- Примарна прерада и предконцентрација сировина, осим у случају стратешких интереса, при чему се утврђују посебни услови заштите животне средине.
- Депоновање јаловине, комуналног, индустриског и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју.
- Вршење радова на простору које је означено као геонаслеђе (унутрашњост пећине и простора око пећинских улаза).
- Узимање фосила, палеонтолошких налаза, примерака слепих мишева и других врста, осим у сврху научног истраживања.
- Свака промена постојеће морфологије терена и свака измена динамике, положаја и режима хидролошке основе простора, без сагласности надлежних институција.
- Чиста сеча у природним састојинама и крчење шума, кресање лисника и прекомерно коришћење дрвне масе у односу на циљеве и принципе газдовања шумама.

Члан 4.

Заштита и развој споменика природе "Пећина Попшички пештер" спроводи се према програму заштите и развоја (у даљем тексту: Програм).

Програм садржи: циљеве и приоритетне активности и задатке на спровођењу режима заштите из члана 3. ове одлуке, задатке у спровођењу научно-истраживачких активности, задатке на уређењу и опремању Споменика природе, средства потребна за реализацију овог Програма, као и начин обезбеђења средстава.

Програм се доноси за период од пет година, а остварује годишњим програмом који садржи задатке и послове који се реализују у текућој години, динамику њиховог извршавања и висину потребних средстава.

На Програм сагласност даје орган локалне самоуправе надлежан за послове заштите животне средине.

Члан 5.

О Споменику природе "Пећина Попшички пештер" стара се **Месна заједница Попшица** (у даљем тексту: Старалац).

Члан 6.

Старалац у обављању послова старања о Споменику природе "Пећина Попшички пештер" обезбеђује спровођење прописаних режима заштите и очувања природног добра, доноси Програм и годишњи програм заштите и развоја, а све у сарадњи са органом локалне самоуправе надлежним за послове заштите животне средине.

Старалац подноси извештај о остваривању програма из члана 4. ове одлуке до 15. децембра за текућу годину органу локалне самоуправе надлежном за заштиту животне средине.

Члан 7.

Старалац у обављању послова заштите и развоја Споменика природе "Пећина Попшички пештер" обезбеђује обележавање овог споменика природе, уз сарадњу органа локалне самоуправе надлежног за послове заштите животне средине и доноси правила унутрашњег реда у циљу ефикасније заштите овог Споменика природе.

Актом из става 1. овог члана уређују се правила за спровођење режима заштите и развоја, а нарочито: постављања информативних и других ознака, мере заштите приликом обављања научних истраживања и извођења истражних радова, услови за обављање дозвољених делатности и посебне мере и ограничења у спровођењу режима заштите.

Правила одређена актом из става 1. овог члана и друге неопходне информације за спровођење режима заштите Старалац је дужан да на погодан начин јавно огласи, тако да буду доступна корисницима и посетиоцима.

Члан 8.

Средства за заштиту и развој Споменика природе "Пећина Попшички пештер" обезбеђују се из средстава у буџету Општине и из других извора у складу са законом.

Члан 9.

Старалац ће, у сарадњи са органом локалне самоуправе надлежном за послове заштите животне средине, донети Програм у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке, а годишњи програм у року од 90 дана од дана ступања на снагу Програма.

До доношења Програма, Старалац може послове заштите и развоја обављати према Привременом програму заштите и развоја који доноси у року

- Насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја, у слободном простору.
- Узнемирање слепих мишева и птица у репродуктивном периоду.
- Извођење хидрогеолошких радова без сагласности Завода и Стараоца.
- Изградња пропусних септичких јама и формирање депонија било ког отпада.
- Сакупљање и стављање у промет врста из Наредбе о контроли промета и коришћења.
- Преграђивање водотока, изградња рибњака и узгој алохтоних рибљих врста на заштићеном простору.
- Лов.
- Изградња нових саобраћајница, осим уколико нису предвиђене просторним и урбанистичким планом, или гранским основама које су усаглашене са режимом заштите подручја.
- Ваздушно превођење електричних водова.
- Градња нових објеката који нису предвиђени урбанистичким документима, изузев за потребе затечених домаћинстава.
- Улазак у пећину без дозволе и знања стараоца.
- Радови и активности у пећини и на заштићеном простору који могу довести до оштећења морфолошких (ощтећење пећинског накита), хидролошких, седиментолошких, палеонтолошких, биоспелеолошких и микроклиматских одлика пећине.

2. Дозвољава:

- Пољопривредна производња домаћинства у индивидуалном режиму.
- Рекултивација и санација простора по престанку коришћења, односно експлоатације сагласно издатим условима.
- Подизање аутохтоних састојина лишћара на површинама под шикаром и шиљацима, уз очување постојеће аутохтоне вегетације.
- Интензивна конверзија постојећих састојина у изданачким шумама и њихово превођење у високи узгоjni облик. На местима где је то могуће треба ићи пре свега на реституцију, док супституцију врста треба избегавати, уз искључиво примењивање аутохтоних врста са овог подручја.
- Изградња нових објеката и извођење радова који су у функцији заштите и презентације заштићеног природног добра, према условима које издаје Завод за заштиту природе Србије.
- Изградња објеката према урбанистичким пројектима, односно урбанистичким дозволама, уз обавезну израду детаљних анализа утицаја, на основу услова надлежног Завода за заштиту природе Србије и других надлежних институција.
- Изградња помоћних објеката на парцелама у приватном власништву према наведеним условима издатим од надлежних институција
- Задржавање постојећих траса путева и стаза
- Ограничена и контролисана експлоатација органског ђубрива из пећине под надзором стараоца, а према условима издатим од Завода за заштиту природе Србије.
- Ограничена туристичка и свака друга посета пећини под претходно наведеним условима.

од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, такође у сарадњи са органом локалне самоуправе надлежном за послове заштите животне средине.

Члан 10.

Планови и програми уређења простора, шумске, ловне, водопривредне, пољопривредне и друге основе и програми који обухватају подручје где се налази ово заштићено природно добро усагласиће се са Програмом из члана 4. ове одлуке, као и режимима заштите прописаним овом Одлуком.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу града Ниша".

Број 633-2/05-01
У Сврљигу 11.03.2005. године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СВРЉИГ

ПРЕДСЕДНИК
Милињко Марковић